

Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. I-2014

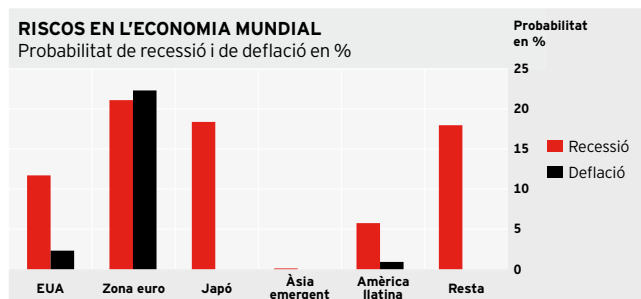
CLAUS DE L'ECONOMIA MUNDIAL

L'economia mundial afronta una gradual recuperació amb el repte de superar els riscos baixistes

L'economia mundial està en camí de consolidar la recuperació, però aquest procés continua sent lent i acompanyat de riscos. Aquest va ser el missatge de l'FMI en el seu informe semestral de perspectives, publicat l'abril del 2014, en el qual va preveure una acceleració del creixement del PIB mundial des del 3,0% del 2013 fins al 3,6% el 2014 i el 3,9% el 2015. La millora de les economies avançades, així com la de les economies emergents, donaria suport a la reactivació de l'economia mundial.

Dins de les economies avançades, el Fons preveu que l'economia dels EUA es vegi impulsada per una combinació de factors, com ara les condicions monetàries laxes, la recuperació del sector immobiliari i de la riquesa de les llars, i la millora del crèdit bancari. En el cas del Japó, el creixement pot acusar l'efecte de l'enduriment de la política fiscal, mentre que encara és una incògnita si "l'Abeconomia" –com es coneix popularment el pla del primer ministre Abe per revitalitzar l'economia nipona– acabarà per traduir-se en un enfortiment de la demanda interna. A la zona euro, tot i que s'anticipa una acceleració del creixement fins a l'1,2% el 2014 i l'1,5% el 2015, continuaran les diferències entre el nucli central i els països perifèrics amb un nivell de deute elevat.

Tot i l'escenari general de gradual recuperació, l'FMI assenya-la que els riscos sobre l'escenari econòmic mundial continuen orientats a la baixa i es concreten en tres grans qüestions: el possible augment de la inestabilitat als països emergents lligada a la normalització de les polítiques monetàries, el nivell reduït d'inflació a les economies avançades i les tensions geopolítiques. La zona euro és la regió en la qual el perfil de risc és més elevat, amb una probabilitat de recessió que el Fons situa en el 20,9% i una probabilitat de deflació del 22,1%.

Font: Fons Monetari Internacional (IMF), WEO abril 2014

El PIB de la zona euro creix el primer trimestre del 2014 amb Alemanya com a motor

Amb un avanç trimestral de dues dècimes, el PIB de la zona euro va accelerar el ritme de creixement interanual el període gener-març del 2014 fins al 0,9% (0,5% anterior), el que representa un màxim des del tercer trimestre del 2011. Aquesta recuperació va ser, en tot cas, irregular i encapçalada per Alemanya, on el PIB va augmentar vuit dècimes respecte del trimestre anterior i el ritme de creixement interanual va pujar fins al 2,3%. En sentit contrari, l'estancament del PIB francès va sorprendre desfavorablement i va provocar un manteniment de la taxa d'avanç interanual en un discret 0,8%. D'altra banda, Espanya va confirmar els pronòstics de recuperació en anotar un avenç de quatre dècimes del PIB durant el trimestre i assolir el primer augment interanual del PIB (0,6%) des de mitjan 2011. D'altra banda, els indicadors avançats de confiança continuen apuntant cap a una millora de l'activitat europea i, així, l'índex PMI (índex de directors de compra) de la zona euro es manté al seu nivell més elevat en tres anys. En aquest context, les agències de ràting han començat a millorar les qualificacions creditícies de les economies perifèriques. Moody's va elevar dos trams la qualificació d'Irlanda fins a Baa1, mentre que Fitch va millorar un esglaó la de Grècia fins a B i S&P va situar la qualificació d'Espanya en BBB (des de BBB-).

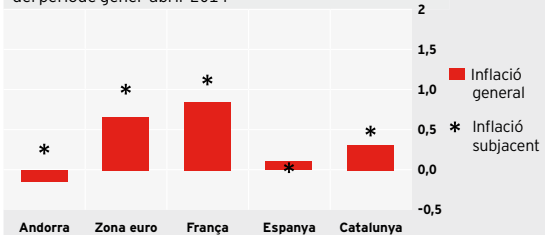
ANDORRA EN EL CONTEXT INTERNACIONAL

La inflació andorrana es manté com la més baixa de les economies de l'entorn

Andorra no està sent aliena al panorama d'inflació baixa que travessa l'economia europea, tal com posa de manifest la comparació de la marxa de l'IPC general i subjacent al començament del 2014 a Andorra i a les economies properes. De fet, de manera similar al que va succeir el 2013, la inflació andorrana ha estat la més baixa del seu entorn el període gener-abril del 2014, quan s'ha situat en terreny negatiu (-0,1%). Pel que fa a la resta d'economies de l'entorn, Espanya i, en menor mesura, Catalunya, van ser les que han registrat taxes d'inflació més baixes els quatre primers mesos del 2014 -0,1% i 0,3% respectivament-, mentre que a més distància es troba la inflació a la zona euro (0,7%) i a França (0,9%). La inflació subjacent, que exclou l'energia i els aliments frescos, va ser positiva a Andorra (0,3%) i una mica més elevada que a Espanya (0,0%), mentre que es va situar per sota de Catalunya (0,5%), la zona euro (1,0%) i França (1,1%). Tot i aquests nivells d'inflació tan baixos, la demanda interna andorrana està mostrant senyals de recuperació els primers mesos del 2014. En aquest àmbit, sobresurt el fort creixement exhibit per la matriculació de turismes a Andorra el període gener-abril del 2014, amb un augment interanual del 23%, que supera amb amplitud els avanços registrats durant el mateix període a Catalunya (18,5%), Espanya (16,2%) i França (3,7%).

INFLACIÓ GENERAL I SUBJACENT

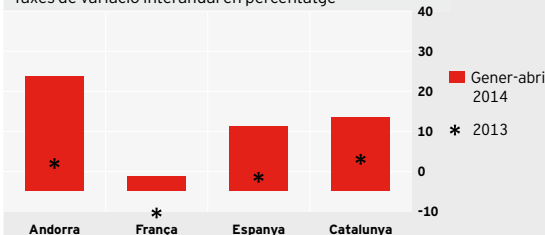
Taxes de variació interanual en percentatge del període gener-abril 2014

Font: Departament d'Estadística d'Andorra, Eurostat i INE.

MATRICULACIÓ DE TURISMES

Taxes de variació interanual en percentatge

Font: Departament d'Estadística d'Andorra, ACEA i ANFAC.

ECONOMIA ANDORRANA

La recuperació s'aferma al començament del 2014

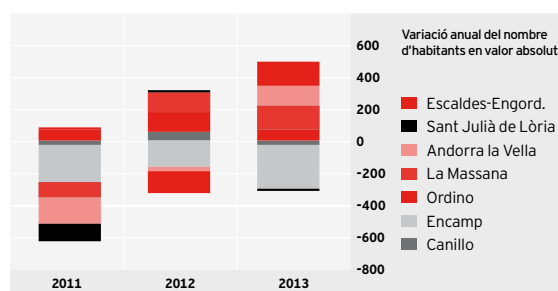
L'evolució de l'economia andorrana està fortament lligada a la de les economies del seu entorn, raó per la qual les tendències de fons que actuen a Andorra són les mateixes que es detecten a les economies europees del voltant. Des d'aquest punt de vista, no resulta sorprenent que l'evolució dels indicadors de l'economia andorrana els primers mesos del 2014 evidenciï de manera generalitzada que la recuperació de l'activitat econòmica del país està en marxa i en procés de consolidació.

Aquest escenari és el que es desprèn de la SÍNTESI D'INDICADORS que es presenta a continuació. Els principals indicadors o bé estan propers a abandonar la dinàmica baixista dels darrers anys o bé es troben ja en fase de creixement. El nombre d'assalariats ha registrat el mes de març del 2014 el primer creixement interanual (0,2%) des del març del 2007, el que ha estat, per tant, el primer augment en set anys. Igualment, el nombre de demandants en recerca d'un lloc de feina inscrits al Servei d'Ocupació ha caigut el 18,0% interanual els cinc primers mesos del 2014, el que dona suport a l'escenari de millora del mercat laboral. D'altra banda, la matriculació de vehicles està ressorgint amb força el 2014 i, en termes acumulats de 12 mesos, anota un creixement interanual del 19,4% el maig del 2014. També els indicadors turístics estan consolidant la seva reactivació, tal com s'observa en el creixement interanual del 5,1% dels visitants a Andorra el període gener-maig, avanç recolzat en el creixement dels turistes (+6,6%) i dels excursionistes (+4,3%). Reflectint tant la fortalesa més gran de la demanda domèstica com la reactivació del consum turístic, les importacions andorranes estan augmentant, amb un ritme interanual del 3,1% el període gener-maig del 2014. Tanmateix, el descens del consum d'energia elèctrica (-1,7% interanual el gener-maig del 2014) posa de manifest que encara queda molt camí per recórrer pel que fa a la recuperació de la demanda i l'activitat a Andorra.

1 POBLACIÓ¹

D'acord amb les estimacions del Departament d'Estadística, la població andorrana va augmentar el 2013 el 0,3%, el que representa 208 habitants més que l'any 2012. Aquest avanç, el primer des que comença la sèrie de població estimada l'any 2009, situa la xifra de població el 2013 en 69.966 persones, enfront de les 76.098 registrades al Cens. Les parròquies que van liderar l'augment absolut de població el 2013 van ser la Massana (+153), Escaldes-Engordany (+147) i Andorra la Vella (+125). Ordino, l'única parròquia amb augments de població durant els darrers tres anys, va anotar una alça de 71 habitants el 2013. A Sant Julià la població es va mantenir estable i a Canillo es va registrar un lleuger descens (-24). Encamp, a l'igual que els darrers anys, va experimentar una visible pèrdua de població el 2013 (-262).

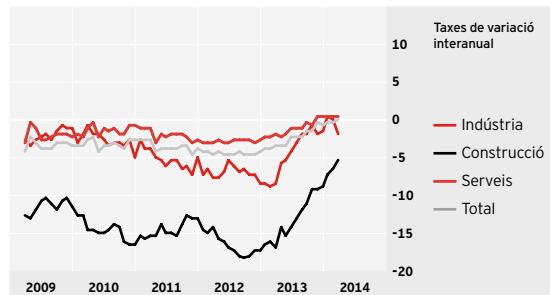
1. Població estimada pel Departament d'Estadística.

Font: Departament d'Estadística.

2 ASSALARIATS

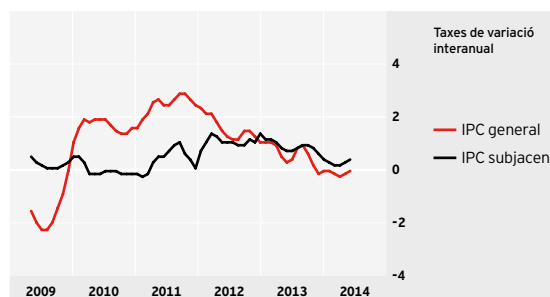
Després de l'alentiment que va registrar l'any 2013 el descens del nombre d'assalariats (-2,1% enfront del -4,1% del 2012), al començament del 2014 continua la progressiva millora del mercat laboral andorrà. Així, els dos primers mesos del 2014 el nombre d'assalariats deixa de caure (variació del 0% interanual en ambdós casos), mentre que el mes de març va augmentar el 0,2% interanual, el que suposa el primer avanç en set anys. Dins del sector serveis, en el qual els assalariats creixen el 0,7% el primer trimestre del 2014, destaca l'alça en les activitats immobiliàries i serveis empresarials (+6,1%), altres serveis socials i personals (+5,0%), i sistema financer (+3,5%). Per contra, l'ocupació assalariada continua caient, encara que amb menys força a les branques de comerç (-2,2%), transport i comunicacions (-0,8%), i hotelaria (-0,6%). Cal destacar finalment l'alentiment de la pèrdua de llocs de treball assalariat en el sector de la construcció (-6,2% interanual el període gener-març del 2014) i en la indústria (-0,1%).

Font: Departament d'Estadística.

3 IPC

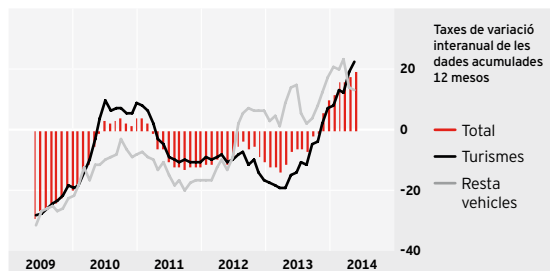
La inflació andorrana ha continuat al començament del 2014 la trajectòria descendent registrada l'any 2013 (0,5% de mitjana anual). El període gener-maig del 2014 l'IPC ha anotat una caiguda interanual del 0,1%, xifra que reflecteix les taxes negatives d'inflació que es van registrar els mesos de febrer (-0,1%), març (-0,3%) i abril (-0,1%), tot i que el mes de maig la taxa d'inflació va ser del 0,0%. Bona part d'aquest descens ve explicat per la dinàmica baixista del component energètic, que el període gener-maig del 2014 ha experimentat un descens interanual del 3,4%. Tanmateix, la inflació subjacent es manté en nivells baixos (0,3% els cinc primers mesos de l'any) i algunes rúbriques del nucli subjacent van anotar caigudes interanuals. Aquest és el cas dels aliments elaborats (-0,5%), lloguers, aigües i escombraries (-0,5%), i els serveis de sanitat (-0,2%).

Font: Departament d'Estadística.

4 MATRICULACIÓ DE VEHICLES

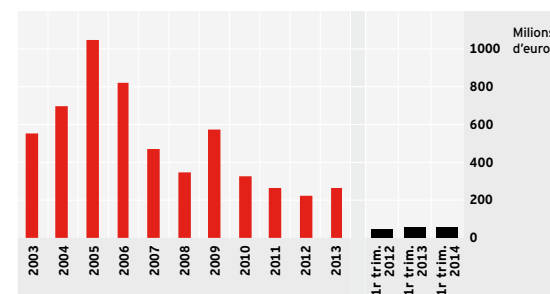
La matriculació de vehicles ha accentuat al començament del 2014 la recuperació observada l'any 2013, quan va créixer el 10,1%. Així, en termes acumulats de 12 mesos, el maig del 2014 les matriculacions de vehicles han augmentat el 19,4% interanual. La millora observada tant a les matriculacions de turismes, que van augmentar un 22,4% interanual en termes acumulats de 12 mesos el maig del 2014, com a la d'altres vehicles (+13,0%) explica aquest balanç global. La matriculació de vehicles és un indicador molt rellevant de la salut del consum intern a Andorra, i la reactivació que està exhibint els primers mesos del 2014 és un símptoma de millora de la demanda domèstica andorrana.

Font: Departament d'Indústria i Transports.

5 TRANSMISSIONS IMMOBILIÀRIES

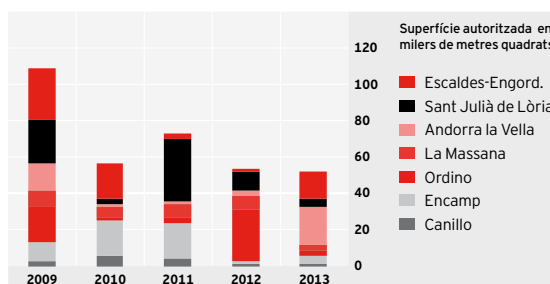
L'any 2013 el valor de les transmissions immobiliàries va registrar el primer creixement en quatre anys, segons es desprèn de les dades de recaptació del Departament de Tributs derivada de la compravenda immobiliària. El 2013, el valor de les transmissions immobiliàries va augmentar el 21,8% fins a 270 milions d'euros, el valor més elevat des de l'any 2010. Les dades disponibles del 2014, corresponents al primer trimestre, mostren un creixement interanual del 3,7% de les transmissions fins a 58 milions d'euros, i apunten també cap a una certa recuperació del sector. Cal matisar que a partir de l'any 2013 les transmissions es calculen a partir de la recaptació per aquest concepte de l'ITP i de l'IGI, i no exclusivament de l'ITP. Ambdues sèries no són estrictament homògenes, com a resultat de les diferències de disseny d'ambdós impostos.

Nota: Fins a l'any 2012, transmissions subjectes a l'ITP. Des de l'any 2013, suma de les transmissions subjectes a l'ITP i les transmissions subjectes a l'IGI. Ambdues sèries no són estrictament homògenes. Font: Departament de Tributs.

6 SUPERFÍCIE AUTORIZADA D'OBRA NOVA

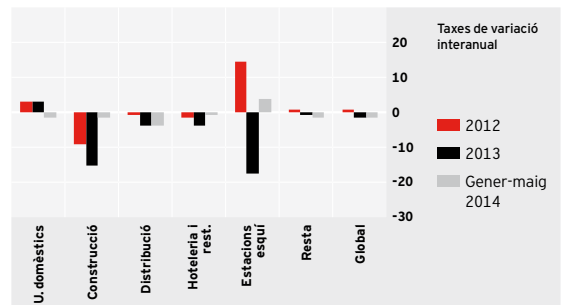
L'any 2013 la superfície autoritzada per a la construcció d'edificis de nova planta va caure el 2% a Andorra. Amb aquest descens, la superfície total va ser de 52.413 m², nou mínim des del començament de la sèrie l'any 2009. En termes acumulats, la caiguda acumulada per la superfície autoritzada des de l'any 2009 ha estat del 52%. Per parròquies, les contraccions més intenses en aquests anys van correspondre a Ordino (-87%) i Sant Julià de Lòria (-81%), seguides d'Encamp (-62%) i la Massana (-58%). D'altra banda, Escaldes-Engordany va registrar un ajustament més suau que la mitjana andorrana (-47%). Tanmateix, cal destacar que l'any 2013 la superfície autoritzada a Andorra la Vella va experimentar un notable increment (es va multiplicar per 9 fins a 21.163 m²), fet que es tradueix en un creixement acumulat del 33% de la superfície autoritzada des del 2009.

Font: Departament d'Estadística.

7 ENERGIA ELÈCTRICA

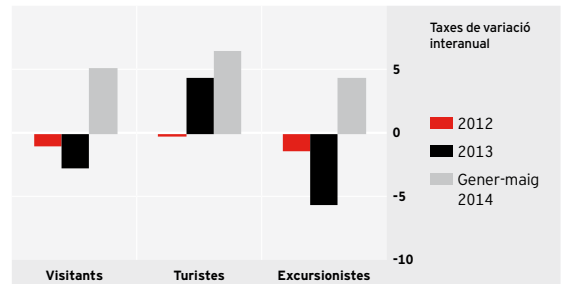
El període gener-maig del 2014 el consum d'energia elèctrica ha caigut l'1,7% interanual, descens una mica més intens que el registrat l'any 2013 (-1,6%). Al començament del 2014, els sectors demandants que més llasten el consum elèctric són la distribució (-3,7% interanual el gener-maig), la construcció (-2,1%) i el domèstic (-2,0%). Un sector en el qual es frena el descens del consum elèctric és l'hoteleria i la restauració (-0,3% interanual el període gener-maig). D'altra banda, el consum elèctric de les estacions d'esquí ha crescut un 3,8% interanual els cinc primers mesos del 2014 i apunta cap a un balanç favorable de la temporada d'esquí 2013/2014.

Font: FEDA.

8 VISITANTS

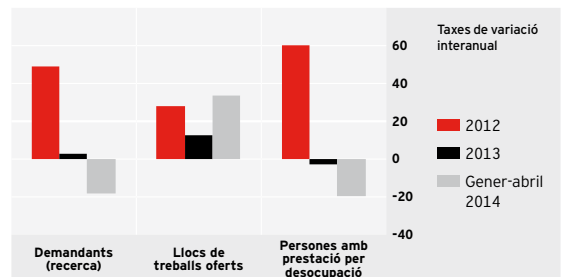
Els cinc primers mesos del 2014 el nombre de visitants arribats a Andorra ha crescut el 5,1% interanual (-2,8% de mitjana del 2013). L'augment dels visitants al començament del 2014 reflecteix tant la trajectòria favorable dels excursionistes, que avancen el 4,3% interanual el gener-maig (-5,7% el 2013) com la dels turistes, que acceleren el seu creixement fins al 6,6% interanual (+4,4% el 2013). El creixement dels visitants al començament del 2014 ha estat propiciat, d'una banda, per la recuperació dels mercats tradicionals, amb un creixement del 4,8% dels visitants procedents d'Espanya i del 4,4% dels procedents de França. D'altra banda, els visitants vinguts d'altres països estan exhibint un comportament molt favorable el 2014, amb un avanç interanual del 9,3% els cinc primers mesos de l'any.

Font: Departament d'Estadística.

9 SERVEI D'OcupACIÓ

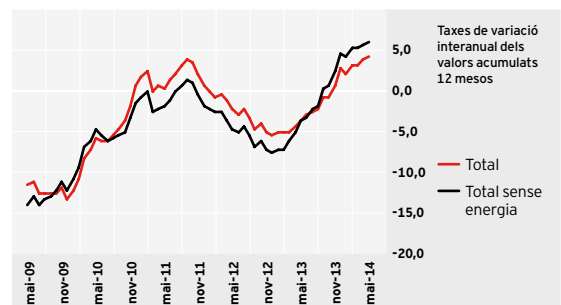
Les dades del Servei d'Ocupació posen de manifest una progressiva millora del mercat laboral al començament del 2014. El període gener-maig, el nombre de demandants en recerca d'un lloc de feina ha caigut un 18,0% interanual (+3,4% el 2013). Aquesta disminució s'ha observat també en el nombre de persones perceptores d'una prestació econòmica per desocupació, que als cinc primers mesos del 2014 ha disminuït el 19,0% interanual (-3,1% el 2013). D'altra banda, els primers mesos del 2014 també s'ha produït una acceleració del creixement dels llocs de treball ofert pel Servei d'Ocupació, amb un avanç del 32,9% respecte d'un any abans (+12,8% el 2013).

Font: Departament d'Estadística.

10 IMPORTACIONS

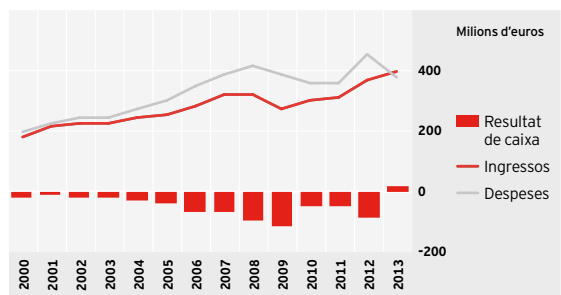
Les importacions andorranes estan prolongant els primers mesos del 2014 la millora que van iniciar el 2013. El període gener-maig del 2014, el valor del total d'importacions ha crescut el 3,1% interanual (+2,7% el 2013), mentre que, en el cas de les importacions no energètiques, aquest augment va ser del 5,2% interanual (4,6% el 2013). El detall per seccions aranzelàries posa de manifest que els productes que més estan impulsant el creixement de les importacions andorranes al començament del 2014 són els vehicles, els productes de perfumeria i les begudes alcohòliques, la qual cosa apuntaria tant a una millora del consum turístic com del consum domèstic. D'altra banda, el valor de les importacions energètiques manté la trajectòria baixista, amb un descens interanual del 8,7% el període gener-maig del 2014 (-8,2% el 2013).

Font: Departament de Duanes.

11 LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DEL GOVERN

L'any 2013 el resultat de caixa del Govern ha estat d'un superàvit de 15,7 milions d'euros, enfront del dèficit de 86,9 milions d'euros registrat el 2012. Els ingressos van augmentar el 6,6% el 2013, fins a 392 milions d'euros, en un any de transició per la implantació de l'impost general indirecte (IGI), l'aplicació de les deduccions i les devolucions en l'IS i l'IAE, i les devolucions de l'IGI suportat. Els ingressos per impostos directes van augmentar el 10,1%, mentre que els derivats d'impostos indirectes van disminuir el 8,5% i els procedents de taxes i altres ingressos van créixer el 34,1%. D'altra banda, les despeses van registrar un descens del 17,3% el 2013 fins a 376 milions d'euros, caiguda propiciada per la reducció de les despeses de capital (-49,6%) enfront de l'augment de les despeses corrents (+4%).

Font: Departament de Pressupost i Patrimoni.

Edita i coordina: Servei d'Estudis de BPA, s.estudis@bpa.ad
Aquesta SÍNTESI es distribueix únicament amb finalitat informativa.